

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

86. An Parochus excommunicatus non toleratus validè licentiam conferat
Sacrodoti, vt assistat matrimonio? Et notatur non solùm validè Parochum
excommunicatum licentiam hanc præbere, sed etiam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

testis idonei excommunicati, tamen confirmari potest. Imò addiderim non esse venialem culpam, est enim communicatio in re ad eò graui & sacra. Ita Pontius.

2. Sed ego aduersus illum & Vasquez contrariam sententiam tenco, & ita præter Sanchez adductum hanc opinionem docet Hurtado *disp. 5. de matrim. difficult. 8. num. 27.* vbi firmat Parochum excommunicatum, quamuis non toleratum, non tantum validè, sed etiam licitè assistere matrimonio, quia quamuis in his duobus communicet cum aliis, id tamen efficit ob vtilitatem, imò ob necessitatem contrahentium, quia absque eo, aut absque eius licentia nequeunt contrahere, vnde nec ipsi contrahentes peccant dum coram illo contrahunt. Si tamen Parochus ab Episcopo, aut ab alio competente iudice prohibitus sit assistere matrimonio, aut licentiam conferre, si id efficiat, quamuis peccet, validè tamen efficiet, quia simplici prohibitione non priuatur dicta potestatem, imò priuari nequit quamdiu manet Parochus (quamuis sit ad nutum amouibilis) nisi à Papa, aut Concilio generali, quia ab his accipit potestatem ad dicta absque subordinatione ad Episcopum quoad eorum valorem, quando verò Parochus tantum est prohibitus Sacramento administrare, potest validè & licitè assistere matrimonio, & licentiam ad id conferre, quia neutrum est Sacramentum administrare.

Sup. hoc in Ref. 2. not. præterea, & in eodem §. et pro difficult. seq. in hoc §. à vers. Si tamen. supr. in Ref. 70. & in aliis eius primæ not. & infr. in Ref. 87. §. vltim. prope fin. à vers. Nota, & pro parte in Ref. 88. §. Quarto lxx. id.

RESOL. LXXXVI.

An Parochus excommunicatus non toleratus valide licentiam conferat Sacerdoti, vt assistat matrimonio? Et notatur non solum valide Parochum excommunicatum licentiam hanc præbere, sed etiam licitè, quod est valde notandum? Ex part. 5. tr. 9. Ref. 80.

Sup. hoc supra in Ref. 84. §. vlt. & infra in Ref. seq. à lin. 8.

§. 1. Negatiuè respondet Ledesma *de matr. q. 45. art. 9. punct. 3. dub. 4.* & Coninck *de Sacr. disp. 27. dub. 2. n. 25.* quia Concilium dicit eum debere dare alteri licentiam assistendi, quod videtur esse actus superioritatis, & iurisdictionis. Nemo enim potest dare alteri licentiam aliquid faciendi, nisi habeat aliquam iurisdictionem, aut dominium, vel in eum cui dat licentiam, vel in rem circa quam dat licentiam aliquid faciendi, vt patet in omnibus similibus locutionibus. Confirmatur, quia hæc licentia non tantum requiritur ne iuri ipsius Pastoris præiudicetur, sicut requiritur licentia vt possit quis non subdito dare Extremam-Vinctionem, sed vt assistens qualifcetur, atque idoneus fiat vt assistat. Qualifcitate autem aliquem videtur omnino esse actus iurisdictionis.

Sup. hoc in Ref. seq. §. Nota tamè, à lin. 7.

2. Verùm affirmatiuam sententiam tenendam esse puto, quam tuetur Hurtado *disp. 5. de matr. d. ffic. §. num. 27.* qui citat Sanchez, Pontium, Henricum, & Rebell. & ratio est, quia collatio dictæ licentiæ non est actus iurisdictionis, quia non est institutio iudicis, sed tantum est quædam designatio Spectatoris matrimonij, vt possit de eo testificari, facta ex ordinatione Tridentina, à quo Sacerdos dicta designatione supposita accipit potestatem ad id, & non à Parocho, quia ea supposita Sacerdos qualifcatur à Tridentino ad id, sicut & ipse Parochus, & non à Parocho. Vnde collatio dictæ licentiæ non est actus potestatis Parochi vt Parochus est, sed auctoritatis à Tridentino annexæ officio Parochi.

3. Notat etiam idem Hurtado contra Pontium non solum validè Parochum excommunicatum licentiam hanc præbere, sed etiam licitè, quod est valde notandum.

RESOL. LXXXVII.

Quid in Parochus publice grauius percussit clericum, & statim dedit licentiam Sacerdoti ministrandi omnia Sacramenta suis Parochianis, quæritur, an matrimonia, quibus præfuit, fuerint valide contrahenda? Et an in tali casu contrahentes non peccent? Et notatur, Parochum excommunicatum, etiam non toleratum, non solum validè, sed etiam licitè assistere matrimonio. Et notatur Parochum excommunicatum toleratum, non declaratum, si assistat matrimonio, vt dicitur licentiam assistendi, non peccare neque venialiter, si non est toleratus, peccabit tantum venialiter? Et aduertitur, quod si aliquis habet aliquid similia, & migras ad illum recreationis causa, non videtur, possit contrahere coram Parocho illius habitatiõis, seu temporis, &c? Ex part. 1. tr. 9. & Misc. §. Ref. 10.

§. 1. CASUS iste accidit in ciuitate N. & de illo interrogatus respondi dedit diffinitiuè se restringere. Prima, an excommunicati detinuerint, vel publici percussores Clericorum valide possint præbere licentiam assistendi matrimonio. Secunda, an in illa licentia administrandi omnia sacramenta includatur etiam matrimonium. Et ad quoniam dicitur bium negatiuè respondet Dicastillus de Sacram. tom. 2. tract. 10. num. 75. vbi docet contra Sanchez, etiam si assistentia ipsius Parochi sit actus iurisdictionis, nihilominus collationem ipsam facultatis, aut commissionem assistendi matrimonio entis potest actum alicuius iurisdictionis: Sæpe enim iurisdictionis actus est iurisdictionis, aut habitatio ad aliquem actum qui in se non sit actus iurisdictionis, vt gemptio aut venditio facta à minoriæ legitimè atatem sine consensu tutoris, aut curatoris læpè non valet, nisi accedente facultate; quomodo autem actus vendendi, aut alienandi non sit actus iurisdictionis, sed domini, actus nihilominus spectat conferendi sine dispensationem, siue facultatem, & veniam, vt actus ille vim habeat, proculdubio est actus iurisdictionis, ac proinde in matrimonio, licet assistentia ipsa non sit actus iurisdictionis, ipsa tamen collatio licentiæ seu facultatis ad validè assistendum potest esse iurisdictionis actus, quo arguuntur vltimus loco notato de censuris. Et rectè quidem nemo potest alteri dare licentiam aliquid faciendi, nisi habeat aliquam iurisdictionem, aut dominium, vel in eum cui dat licentiam, vel in rem ipsam, circa quam dat licentiam aliquid faciendi. Quam etiam sententiam docet Layman *tract. 10. p. 2. q. 4. num. 5.* referens alios, maxime Nauarum *cos. 12. de clandestina dispensatione num. 6. ad 2. in 2. edit. vbi postquam docuit esse exercitium iurisdictionis dare licentiam, qua is, alioqui qualifcatus, idoneus redatur ad legitimum valorem actus; docet in particulari pro nostro casu, dare licentiam assistendi matrimonio esse actum iurisdictionis voluntariæ. Hæc omnia Dicastillus, & ante illum Coninck *de sacram. disp. 27. num. 25.* Suarez *de censur. disp. 14. sibi. n. 7.* & de Panis *disp. 27. sibi. 1. num. 5.* Gutierrez *de matrim. cap. 2. num. 89.* Victoria, Sotus, Syluester, & alij pernes ipsos.*

2. Sed licet hæc sententia sit satis probabilis, ego non recedo à sententia quam olim docui: nam Sanchez, & nunc me citato docet Leander de Sacram. tom. 2. tract. 9. disp. 7. quest. 26. qui citat Pontium, Henricum, Sà, Rebellum, Hurtadum, Bonetium, quibus adde etiam me citato Bassium *verb. matrimonium*

ANTON OPERA Tom. I & II E III